

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/114/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4117204308
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Pribula
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4117204308.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Pribulu a sudcov JUDr. Borisa Minksa a JUDr. Olivera Kolenčíka, v spotrebiteľskom spore žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom Bratislava, Mýtna 48, IČO: 35 831 154, zastúpený: JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Bratislava, Mýtna 48, proti žalovanej: D. N., nar. XX.X.XXXX, bytom N., O. N. XXX, o zaplatenie 1.734,97 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 20. februára 2019, č. k. 12Csp/64/2017-133, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I. a V. z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Nitra (ako súd prvej inštancie v zmysle § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) rozsudkom zo dňa 20. februára 2019, č. k. 12Csp/64/2017-133 rozhodol výrokmi súdneho rozhodnutia nasledovne: I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 785 eur s 5,25 % - ným úrokom z omeškania ročne od 26.4.2014 do zaplatenia a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, II. Súd konanie v časti o zaplatenie sumy 949,97 eura s príslušenstvom zastavuje, III. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietá, IV. Súd vracia žalobcovi súdny poplatok vo výške 50,30 eura prostredníctvom: Slovenská pošta, a.s. - prevádzkovateľ systému, IČO: 36 631 124, so sídlom Partizánska cesta 9, 975 99 Banská Bystrica, po právoplatnosti tohto uznesenia a V. Žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

2. Rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil s poukazom na § 1 ods. 2, § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 písm. a/, b/ zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 3 ods. 1, § 39, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, 2, 5, 6, 9, § 54 ods. 1, § 100 ods. 1, § 101, § 517 ods. 2, § 524 ods. 1, 2, § 565 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka.

3.1. Po vykonanom dokazovaní zistil, že v danej veci ide o spor zo spotrebiteľskej zmluvy, uzatvorenej právnym predchodcom žalobcu so žalovanou, z ktorej žalobca vyvodzuje svoj nárok. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žaloba bola podaná sčasti dôvodne, pretože medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou došlo k uzatvoreniu zmluvy o pôžičke, ktorú si súd vyhodnotil ako spotrebiteľský úver v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Na základe tejto riadne a platne uzatvorenej zmluvy právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej sumu 2 000 eur, pričom žalovaná zaplatila sumu 1 215 eur a súd žalobcovi priznal nárok na zaplatenie sumy 875 eur, čo je rozdiel medzi poskytnutým úverom a jeho zaplatenou časťou, keďže sám žalobca uznal, že úver je bezúročný a bez poplatkov. Uznal to vo svojom písomnom vyjadrení k veci zo dňa 10.5.2018, v ktorom uviedol, že s prihliadnutím na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru na podanej žalobe v časti prevyšujúcej rozdiel medzi poskytnutou sumou úveru 2 000 eur a doteraz zaplatenou sumou na úver vo výške 1 215 eur netrvá a zobral

žalobu späť v časti zaplattenia sumy 949,97 eura. Nestotožnil sa s názorom žalovanej, že celá zmluva je neplatná, že žalovaná bola uvedená do omylu, zmluva nebola uzatváraná telefonicky, žalovanej bola zaslaná žiadosť, sama údaje na prvej strane žiadosti vyplnila, sama požiadala o sumu 2 000 eur a 60 splátok, pričom na druhej strane žiadosti bola uvedená tabuľka, kde mala jasne napísané, že v takomto prípade bude mesačná splátka 62,38 eura a potom si vie naozaj každý vypočítať, že $62,38 \text{ eura} \times 60 = 3\,742,80 \text{ eura}$, nikto predsa žalovanú nenútil, aby žiadosť vyplnila a zaslala právnenému predchodcovi žalobcu, je absolútne nelogické, aby splátka mohla byť 30 eur, potom $60 \times 30 \text{ eur} = 1\,800 \text{ eur}$, čo je menej ako poskytnutá suma a to už hádam nemôže nikto myslieť vážne, že by finančné spoločnosti poskytovali pôžičky a požadovali zaplatiť menej ako poskytli. Aj keď je predmetný spor sporom spotrebiteľským, neznamená to, že spotrebiteľ nemá žiadne povinnosti, každý spotrebiteľ by mal byť obozretný pri uzatváraní zmluvy, žalovaná si mala a mohla prečítať žiadosť, nie je problém prečítať si druhú stranu žiadosti, mala ju doma, nebola v časovej tiesni, nikto ju nenútil k podpisu. To, že si zmluvu riadne neprečítala, za to nesie zodpovednosť ona sama. Uvedené súd uviedol z dôvodu, že žalobca od žalovanej nepožaduje žiadne úroky, žiadne poplatky, žiadnu zmluvnú pokutu, žiadne sankcie, len čistú nezaplattenú istinu.

3.2. Pohľadávka bola platne postúpená na žalobcu na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok, a preto je žalobca v konaní aktívne legitimovaný na podanie žaloby, pretože veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému a s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia súd rozhodol o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 875 eur s 5,25 % - ným úrokom z omeškania ročne od 26.4.2014 do zaplattenia, konštatujúc, že výška úroku z omeškania je v súlade s nariadením vlády č. 87/1995 Z. z., podľa ktorého je výška úrokov z omeškania o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba určená ECB, ktorá bola v období od 26.4.2014 vo výške 0,25 % ročne. Počiatok omeškania určil od 26.4.2014, čo je deň nasledujúci po dni zosplattenia úveru, žalobu vo zvyšnej časti zamietol, keď si žalobca uplatňoval úrok z omeškania od 20.4.2014 a vo výške 8,25 % ročne, pretože súd môže priznať úrok z omeškania len podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. Žalobca si žiadne úroky, ani poplatky od žalovanej neuplatňoval, preto sa súd otázkou, či je úver bezúročný a bez poplatkov ďalej ani nezaoberal a bol názoru, že skutkové tvrdenia žalovanej o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, ktoré žalobca výslovne nepoprel a uznal ich, považuje za nesporné s poukazom na ustanovenie § 151 ods. 1 CSP.

3.3. Žalovaná nesplácala úver riadne a včas, tým porušila ustanovenia zmluvy o úvere ako aj vyššie citované zákonné ustanovenia a dostala sa do omeškania so splácaním úveru, preto došlo k vyhláseniu splatnosti dlhu z úverovej zmluvy ku dňu 25.4.2014. K vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru došlo v súlade s ust. § 53 ods. 9 OZ, žalovaná bola v omeškaní so splácaním úveru, bola vyzvaná na doplattenie v lehote nie kratšej ako 15 dní, svedčí o tom predžalobná upomienka zo dňa 1.3.2014, kde bola vyzvaná na zaplattenie do 6.4.2014. Následne právny predchodca žalobcu pristúpil k vyhláseniu okamžitej splatnosti úveru listom zo dňa 25.4.2014. Žalovaná bola upozornená v lehote nie kratšej ako 15 dní na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, bola v omeškaní so splátkami. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti je jednostranný úkon veriteľa, nemusí byť doručované do vlastných rúk, okamih účinnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru je viazaný na deň, ktorý určil veriteľ, žalobca nenesie zodpovednosť za to, či sa žalovanej výzvu podarilo alebo nepodarilo doručiť do vlastných rúk. Ustanovenie § 53 ods. 9 OZ modifikuje ustanovenie § 565 OZ vo vzťahu k spotrebiteľským zmluvám. Podľa tohto ustanovenia je strata výhody splátok podmienená splnením podmienok, že musí ísť o spotrebiteľskú zmluvu, čo je splnené. Strata výhody splátok nastáva, keď si toto právo veriteľ uplatní a môže si ho uplatniť najskôr až po uplynutí 3-mesačnej lehoty od omeškania dlžníka so zaplattením splátky, čo bolo tiež splnené, pretože omeškanie nastalo v podstate od uzatvorenia zmluvy, prvýkrát trojmesačné omeškanie nastalo v októbri 2013 a žalobca, resp. jeho právny predchodca si svoje právo uplatnil v apríli 2014, rovnako bola splnená aj tretia podmienka, že žalovaná bola na uplatnenie práva na zaplattenie celej pohľadávky upozornená v lehote nie kratšej ako 15 dní. Až po uplynutí lehoty 3 mesiacov nastane strata výhody splátok upravená v ustanovení § 565 OZ. Čo sa týka vznesenej námietky premlčania, súd sa s ňou nestotožnil, lebo v žiadnom prípade nezačína premlčacia lehota plynúť od momentu uzatvorenia zmluvy. Žalobca si svoj nárok voči žalovanej uplatnil na súde v trojročnej premlčacej lehote po zosplattení celého záväzku zo dňa 25.4.2014, takže nárok žalobcu nepovažoval za premlčaný, trojročná lehota na podanie žaloby uplynie až dňom 26.4.2017 a žaloba bola súdu doručená dňa 16.2.2017, teda v trojročnej premlčacej lehote, ktorej začiatok súd počítal odo dňa nasledujúceho po dni zosplattenia úveru od 26.4.2014.

4. O vrátení súdneho poplatku kráteného o sumu 6,70 eura súd rozhodol podľa § 11 ods. 3, 4 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch (57 eur - 6,70 eura = 50,30 eura). Suma 57 eur súdneho poplatku zodpovedá sume 949,97 eura, v ktorej časti zobral žalobca žalobu späť.

5. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 2 CSP tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo, pretože každá zo strán mala vo veci úspech len čiastočný, žalobca si uplatňoval sumu 1 734,97 eura, priznaná mu bola suma 785 eur a konanie bolo zastavené v časti zaplataenia sumy 949,97 eura, keďže žalobca zobral v tejto časti žalobu späť bez toho, aby mu žalovaná plnila.

6. Proti tomuto rozsudku podala žalovaná v zákonnej lehote odvolanie, v časti I. výroku, ktorým ju súd zaviazal na povinnosť zaplatiť žalobcovi peňažnú sumu vo výške 785 eur s 5,25 % úrokom z omeškania od 26.4.2014 do zaplataenia, žiadajúc odvolací súd, aby napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil a zamietol žalobu, resp. ho zrušil a vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie.

7. Uviedla, že neboli splnené procesné podmienky, konštatujúc, že pojednávanie malo byť dňa 14.5.2018 o 13:00 hod., ale dostala písomný oznam, že pojednávanie sa nekoná z dôvodu, že sudkyňa omaródiła; potom bolo zo súdu doručené nové pojednávanie, na ktoré sa nemohla dostaviť kvôli ťažkej operácii a dlhodobej maróдке a žiadala sudkyňu o odročenie, čomu bolo vyhovené, termín ďalšieho pojednávania jej nebol doručený a keď jej to neďalo, pozrela na stránke MS SR termíny pojednávanií a tam zistila, že jej pojednávanie prebehlo dňa 4.2.2019 a 20.2.2019, o čom vôbec nevedela a tak sa vôbec nemohla brániť a mať spravodlivý súdny proces. Ani občianske združenie Centrum správnej pomoci ju vôbec o ničom neinformovalo, preto im zrušila splnomocnenie a bude sa zastupovať sama. Uviedla, že priložila zrušenie splnomocnenia a doklad o PN. Z dôvodu nedoručenia pojednávanií sa nemohla zúčastniť ani obhájiť, bolo jej znemožnené brániť sa, boli jej odopreté ústavne práva brániť sa a preukázať doklady.

8. Ďalším dôvodom odvolania bolo, že žalobca nie je aktívne legitimovaný na podanie žaloby, keďže pohľadávka voči žalovanej bola na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 30.1.2016 postúpená na žalobcu a oznámenie o postúpení pohľadávky bolo žalovanej doručené dňa 23.5.2017, avšak pôvodný veriteľ bol povinný písomne informovať spotrebiteľa o postúpení pohľadávky do 5 pracovných dní odo dňa postúpenia pohľadávky. Porušenie povinnosti bolo osobitne závažným porušením povinností podľa osobitného predpisu a osobitným predpisom je zákon 250/2007 Z. z., preto žiadala žalobu zamietnuť.

9. V odvolaní žalovaná vytýkala súdu, že nesprávne vyhodnotil námietku premlčania. Nakoľko mal zistené, že premlčacia doba v súlade s § 101-103 OZ uplynula a s odkazom na § 100 ods. 1 OZ právo žalobcovi nemožno priznať. Boli zistené skutkové okolnosti kde súd zistil, že žalovaná naposledy uhradila riadnu splátku vo výške 64,19 eura dňa 20.9.2013. Žalobca tak mal možnosť zosplatiť úver najskôr pre splátku splatnú dňa 21.10.2013. Žalovaná sa dostala do omeškania už dňa 20.10.2013, t. j. nasledujúci deň po splatnosti splátky v súlade § 122 OZ začala plynúť premlčacia doba, kedy podľa § 101 OZ mohol žalobca žalovať žalovanú a uplynula dňa 21.10.2016. Keďže žaloba bola podaná až dňa 16.2.2017, bol nárok premlčaný.

10. Pokiaľ predchodca žalobcu nezosplátnil úver ihneď už pre splátku splatenú od 21.10.2013, ale nechal úver nezosplátnený, keďže vzhľadom na následky by nemal nárok na zmluvný úrok po zosplátnení, uvedenú prax považuje za rozpornú s požiadavkou odbornej starostlivosti podľa § 7 ods. 1, 5 ZOS. Veriteľ postupujúci s odbornou starostlivosťou podľa mnohých sudcov je povinný pristúpiť k zosplátneniu úveru včas a nenechávať predlžovanie pri neplatení splátok úver, aby sa mohol naďalej obohacovať o zmluvné úroky, ktoré mu pri sankčnom stave vyhlásenia mimoriadnej splatnosti nepatria. Ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplataenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

11. Žalobca sa k odvolaniu žalovanej nevyjadril.

12. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 Zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), preskúmal rozsudok v napadnutej časti, prejednal

odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP v spojení s § 391 ods. 1 CSP je potrebné v časti I. vyhovujúceho výroku a závislého V. výroku o náhrade trov konania (§ 379 písm. a/ CSP) zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V dôsledku absencie podaného odvolania voči výrokom č. II., III., a IV. tieto nepodliehajú odvolaciemu prieskumu.

13.1. Podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

13.2. Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

14. Vzhľadom na zákonnú povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 389 ods. 1 CSP, odvolací súd skúmal, či konanie v predmetnej veci takouto vadou netrpí a zistil, že ide o takúto procesnú vadu konania.

15. Z obsahu spisu vyplýva, že právny predchodca žalobcu sa žalobou doručenou prvoinštančnému súdu dňa 16.2.2017 domáhal od žalovanej zaplata sumy 1 734,97 eura s príslušenstvom. V dôsledku rozhodnutia prvoinštančného súdu uznesením zo dňa 14.8.2017, č. k. 12Csp/64/2017-28 súd ďalej pokračoval v konaní s právnym nástupcom žalobcu - aktuálnym žalobcom. Žalovaná na konanie splnomocnila Občianske združenie Centrum správnej pomoci so sídlom Bratislava, Gemerská 2, IČO: 50 401 718. V rámci ďalšieho postupu súd prvej inštancie nariadil termín pojednávania na deň 21.2.2018, na ktorý predvolal strany sporu. Z obsahu zápisnice o pojednávaní vyplynulo, že pojednávania sa zúčastnil zástupca žalovanej a žalovaná. Uvedené pojednávanie bolo prvoinštančným súdom odročené na deň 14.5.2018. Žalobca sa ospravedlnil z neúčasti na pojednávaní a zároveň navrhol zmenu žalobnej žiadosti. Súd prvej inštancie pojednávanie nariadené na deň 14.5.2018 neuskutočnil z dôvodu neprítomnosti zákonnej sudkyne.

16. Následne súd prvej inštancie nariadil pojednávanie na deň 11.7.2018, na ktoré predvolal žalobcu a žalovanú prostredníctvom Občianskeho združenia Centrum správnej pomoci z adresy Bratislava, Gemerská 2, IČO: 50401718. Žalovaná dňa 11.7.2018 splnomocnila Občianske združenie Centrum správnej pomoci Galanta, so sídlom Galanta, Staničná 1702/10, IČO: 51 412 802. Uvedeného termínu pojednávania sa zúčastnil zástupca žalovanej a žalovaná. Pojednávanie bolo prvoinštančným súdom odročené na deň 24.9.2018.

17. Pojednávania konaného dňa 24.9.2018 sa zúčastnil zástupca žalovanej Centrum správnej pomoci Galanta. Pojednávanie bolo prvoinštančným súdom odročené na deň 21.11.2018 a zástupca žalovanej zobral termín pojednávania na vedomie.

18. Dňa 20.11.2018 bolo súdu prvej inštancie doručené emailové podanie z emailovej adresy ebene@centrum.sk <. s obsahom, podľa ktorého žiadala žalovaná odročiť pojednávanie vytyčené na deň 21.11.2018 zo zdravotných dôvodov. Termín pojednávania bol súdom prvej inštancie odročený na deň 4.2.2019. Predvolanie na termín pojednávania bolo doručované právnemu zástupcovi žalobcu a žalovanej prostredníctvom (zástupcu) Občianske združenie Centrum správnej pomoci Galanta, pričom súdna zásielka bola vrátená súdu z dôvodu jej neprebratia v odbernej lehote. Z obsahu spisu vyplývalo, že súd zisťoval aktuálnu adresu vyššie uvedeného občianskeho združenia s výsledkom, že sídlo bolo rovnaké na aké zásielku s predvolaním posielal.

19. Prvoinštančný súd vykonal pojednávanie dňa 4.2.2019 bez účasti strán sporu a ich zástupcov, oboznámil obsah spisu, vyhlásil dokazovanie za skončené a pojednávanie odročil za účelom vyhlásenia rozsudku na deň 20.2.2019 o 9.00 hod.. Strany sporu nepredvolával, ani ich neupovedomoval o odročenom pojednávaní za účelom verejného vyhlásenia rozsudku. Následne dňa 20.2.2019 prvoinštančný súd vyhlásil napadnutý rozsudok a doručoval ho stranám sporu prostredníctvom ich zástupcov.

20. Základný rámec práva na spravodlivé súdne konanie, použiteľný pre civilné konanie, je obsiahnutý v článku 6 ods. 1 Dohovoru. Toto právo je podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky implikované aj v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Jednotlivé čiastkové práva, ktoré tvoria obsah práva na spravodlivý proces, je možné vyvodiť predovšetkým z rozhodovacej činnosti ESLP, patrí sem najmä právo na prístup k súdu, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na verejnosť konania a rozhodnutia, právo na rozhodnutie v primeranej lehote a právo na spravodlivé prejednanie vecí. V rámci posledne spomínaného práva je možné zdôrazniť princíp rovnosti strán, princíp rovnosti zbraní, princíp kontradiktórnosti konania a právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia (bližšie pozri komentár k § 365). (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1302 s.).

21.1. Podľa § 177 ods. 1 CSP, súd nariadi na prejednanie vecí samej pojednávajúcej strany.

21.2. Podľa § 178 ods. 1 CSP, ak je strana zastúpená zástupcom na celé konanie, súd na pojednávajúcu stranu predvolá len zástupcu; stranu súd predvolá, ak je nevyhnutné vykonať jej výsluch.

21.3. Podľa § 178 ods. 2 CSP, predvolanie sa doručuje strane alebo jej zástupcovi tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej päť dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať.

21.4. Podľa § 183 ods. 1 CSP, pojednávajúce sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Pojednávanie môže byť na návrh strany odročené len vtedy, ak sa strana alebo jej zástupca z dôležitých dôvodov nemôže dostaviť na pojednávanie a zároveň od nich nemožno spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávaní nechali zúčastniť.

22.1. Ustanovenie § 178 CSP určuje osobitné podmienky predvolávania strán a ich zástupcov na pojednávajúce. Netyka sa predvolania iných osôb - svedkov a znalcov - a je osobitným ustanovením vo vzťahu k všeobecným ustanoveniam o predvolaní, ktoré sú obsiahnuté v § 100 CSP. Predvolanie na pojednávajúce vykonáva súd z úradnej povinnosti, pričom je jeho povinnosťou predvolať na pojednávajúce všetky osoby, ktoré ustanovuje zákon. Predvolaním na pojednávajúce sa zabezpečuje, aby bolo strane konania umožnené vykonať právo na spravodlivý súdny proces, ktorého súčasťou je aj možnosť zúčastniť sa na pojednávaní. Ak strana nie je v konaní zastúpená na celé konanie, súd vždy predvolá stranu. Ak je strana v konaní zastúpená zástupcom na celé konanie, súd vždy predvolá zástupcu strany. Zákon ustanovuje, že strana sa na pojednávajúce predvolá len v takom prípade, ak je nevyhnutné vykonať jej výsluch.

22.2. Odvolací súd dodáva, že pojednávanie nie je procesným nástrojom len na vykonanie dokazovania, ale aj osobitným spôsobom bezprostredného konania súdu so stranami, z ktorého môžu vyplynúť ďalšie okolnosti, ktoré prispievajú k plynulému skončeniu konania. Osobitne v niektorých druhoch sporov môže prítomnosť i pre celé konanie zastúpenej strany na pojednávaní prispieť k tomu, že priamo na pojednávaní budú vyriešené niektoré sporné skutočnosti, strany doplnia svoje skutkové tvrdenia, prípadne dôjde i k skončeniu sporu uzavretím zmluvy.

23. Doručenie predvolania na pojednávajúce sa doručuje a primárne vyhotovuje ako písomnosť. Predvolanie možno doručiť priamo pri úkone súdu (§ 105 ods. 1 CSP), na žiadosť strany na jej elektronickú adresu (§ 105 ods. 2 CSP) alebo doručujúcim orgánom na adresu podľa § 106 CSP, a to doručovaním inak, ako do vlastných rúk podľa § 112 CSP. Doručenie písomnosti o predvolaní treba považovať za vykázané, ak došlo k doručeniu predvolania na elektronickú adresu podľa § 105 ods. 2 CSP, alebo ak sa súdu vrátilo potvrdenie o doručení písomnosti podľa § 111 ods. 1 CSP, prípadne sa zásielka s predvolaním vrátila ako nedoručená z adresy podľa § 106 CSP alebo odopretá podľa § 113 CSP. Doručenie predvolania ako písomnosti je spoľahlivým prostriedkom na získanie procesného podkladu pre postup súdu o tom, či vykoná nariadené pojednávanie v prípade, ak sa strana alebo jej zástupca na pojednávanie nedostaví. Stranu alebo jej zástupcu na pojednávanie možno predvolať telefonicky alebo inými vhodnými prostriedkami.

24. V civilnom procese platí zásada, že vec sa má rozhodnúť spravidla na jednom pojednávaní. Možnosť súdu odročiť pojednávanie je potrebné z uvedeného dôvodu vnímať ako niečo výnimočné. Dôvody na odročenie pojednávania by mali byť také, ktoré súd nemohol predvídať pri príprave a nariadení termínu pojednávania. Ak strana sporu alebo jej zástupca, ktorí žiadajú o odročenie termínu pojednávania, musia tento dôvod súdu oznámiť tak, aby mohol posúdiť, či sú alebo nie sú naplnené zákonné dôvody na odročenie pojednávania. Strana sporu alebo zástupca musia výslovne žiadať o odročenie termínu pojednávania, pretože ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní bez žiadosti o odročenie termínu pojednávania nemožno považovať za žiadosť strany, resp. jej zástupcu o odročenie termínu pojednávania (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/345/2012). V žiadosti o odročenie pojednávania je potrebné nielen tvrdiť, že existujú dôvody na odročenie pojednávania, ale je potrebné preukázať aj ich dôvodnosť (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/167/2010).

25.1. Podľa § 219 ods. 1 CSP, rozsudok súd vyhlasuje vždy verejne a v mene Slovenskej republiky. Pritom uvedie výrok rozsudku spolu s odôvodnením a poučením o odvolaní a o možnosti exekúcie.

25.2. Podľa § 219 ods. 2 CSP, rozsudok sa vyhlasuje spravidla hneď po skončení pojednávania, ktoré vyhláseniu predchádzalo. Ak to nie je možné, súd na vyhlásenie rozsudku odročí pojednávanie najdlhšie na 30 dní; v takom prípade súd doručí rozsudok prítomným stranám na pojednávaní, na ktorom bol rozsudok vyhlásený; neprítomným stranám ho odošle najneskôr do troch dní. Ustanovenia o odročení pojednávania sa v tomto prípade nepoužívajú.

26. V prípade, ak súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie, rozsudok sa spravidla vyhlasuje hneď po skončení toho pojednávania, ktoré predchádzalo vyhláseniu. S prihliadnutím na účel sporového súdneho konania by súd mal viesť konanie a pojednávanie tak, aby sa mohlo rozhodnúť spravidla na jedinom pojednávaní. Vyhláseniu rozsudku bezprostredne predchádzajú záverečné reči (návrhy) sporových strán a rozhodnutie o skončení dokazovania a pojednávania. Pred vyhlásením rozhodnutia sa senát alebo sudca odoberie do poradnej miestnosti. Ak nie je možné vyhlásiť rozsudok hneď po skončení pojednávania, môže súd na vyhlásenie rozsudku pojednávanie odročiť najdlhšie na 30 dní. V takomto prípade sa nepoužívajú všeobecné ustanovenia o odročení pojednávania a je treba, aby súd určil konkrétny termín pojednávania, na ktorom bude rozsudok vyhlásený (pozri Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarčinová, S., Bajanková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 809.).

27. Dôvodom na odročenie pojednávania za účelom vyhlásenia rozsudku bude spravidla potreba súdu vyhodnotiť vykonané dokazovanie, zrekapitulovať zistený skutkový stav, prípadne zvážiť aplikáciu a interpretáciu u konkrétnych ustanovení hmotného práva na zistený skutkový stav. V čase do určeného termínu odročeného pojednávania je povinnosťou súdu pripraviť písomné vyhotovenie rozsudku, ktoré sa doručí prítomným stranám alebo ich zástupcom na odročenom pojednávaní. Ak strana nie je prítomná pri vyhlásení rozsudku na odročenom pojednávaní, odošle sa jej písomné vyhotovenie rozsudku najneskôr do troch dní od vyhlásenia.

28.1. Žalovaná v podanom odvolaní smerujúcom proti rozsudku súdu prvej inštancie namietala, okrem iného, tú skutočnosť, že nevedela, že súd prvej inštancie vykonal pojednávanie v dňoch 4.2.2019 a dňa 20.2.2019, v dôsledku čoho sa nemohla brániť a mať tak spravodlivý proces. Hoci je treba povedať, že súd prvej inštancie správne vykonal pojednávanie dňa 4.2.2019 v neprítomnosti strán sporu, no najmä v neprítomnosti zástupcu žalovanej - Občianskeho združenia Centrum správnej pomoci Galanta, ktorý mal termín pojednávania doručovaný, aj keď zásielku súdu s predvolaním neprevzal v odbernej lehote. Uvedeným teda neukrátil stranu žalovanej o spravodlivý proces. Iná situácia ale bola ohľadne pojednávania konaného dňa 20.4.2019, na ktorom v súlade s úpravou konania a odročeného pojednávania (dňa 4.2.2019) verejne vyhlásil rozsudok.

28.2. Pretože sa pojednávanie konaného dňa 4.2.2020 nezúčastnila žiadna zo strán, alebo ich zástupcovia, bolo potrebné, aby súd prvej inštancie v súlade so zákonom strany sporu, resp. ich zástupcov s odročeným a nariadeným termínom vyhlásenia rozsudku oboznámil. V tejto preskúmvanej veci však prvoinštančný súd taký postup nerealizoval, čím znemožnil strane uplatňovať jej patriace práva byť oboznámená s termínom pojednávania, na ktorom mal verejne vyhlásiť rozsudok, neumožnil jej zúčastniť sa pojednávania a priamo si vypočúť dôvody vedúce k rozhodnutiu súdu, čím jej zároveň zmaril možnosť kontroly zhody vyhláseného a písomne vypracovaného rozsudku a taktiež možnosť prevziať si rozsudok priamo na pojednávaní. Podľa názoru odvolacieho súdu bola strana sporu takto ukrátená aj o možnosť predniesť na pojednávaní obsah takých skutočností, ktoré by v rámci prípustných novôt umožnili súdu prehodnotiť svoje skoršie rozhodnutie ukončiť proces dokazovania a v rámci hospodárnosti spor prejednať ďalej.

29. Poukazujúc na vyššie uvedené dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie porušil ustanovenia procesného predpisu - Civilného sporového poriadku upravujúce vedenie konania alebo ustanovenia súvisiace s úpravou vyhlásenia rozsudku a odňal žalovanej možnosť konať pred súdom, čo malo za následok porušenie práva na spravodlivý súdny proces. Súd prvej inštancie totiž nepostupoval správne a v súlade s judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a s Nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22. marca 2006 č. k. I. ÚS 252/05-88 a zo dňa 12. marca 2003 č. k. II. ÚS 85/02-58, keď nepredvolal zástupcu žalovanej na pojednávanie dňa 20.4.2019, na ktorom mienil a napokon aj vyhlásil napadnutý rozsudok.

30.1. Ústavný súd Slovenskej republiky v Náleze zo dňa 12. marca 2003 č. k. II. ÚS 85/02-58, okrem iného, uviedol, že vyhlásenie rozsudku ako formy rozhodnutia vo veci samej vždy predpokladá pojednávanie; na každé pojednávanie (aj na také, kde sa len vyhlási rozsudok podľa § 156 ods. 2 O.s.p., teraz § 219 ods. 2 CSP - pozn. odvolacieho súdu) sa však vždy musia predvolať účastníci. Niet rozumného dôvodu netvať na tom, aby sa účastníci aj v konaní pred dovolacím súdom dozvedeli o

termíne, v ktorom dôjde k vyhláseniu rozsudku, a aby takéto vyhlásenie rozsudku bolo uvedené v zozname prejednávanych vecí, aj keď pôjde len o vyhlásenie rozsudku. Ústavný súd zdôraznil, že verejné vyhlásenie rozsudku patrí k ústavným princípom právneho štátu. Konštatovanie, že rozsudok bol vyhlásený verejne, predpokladá, aby súd dal verejnosti najavo, že rozsudok vyhlási. Minimálny štandard takéhoto oznámenia predpokladá osobitný postup súdu (aj najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu), ktorý smeruje k verejnosti (informovanie o čase a mieste vyhlásenia rozsudku spôsobom v tomto prípade obvyklým, napr. na oznamovacej tabuli súdu, na internetovej stránke súdu) bez ohľadu na to, či pri konkrétnom vyhlásení rozsudku verejnosc' právo na prítomnosť využije alebo nie.

30.2. Ústavný súd SR v Náleze z 22. marca 2006 č. k. I.ÚS 252/05-88 poukázal na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako dovolacieho súdu, konkrétne na rozsudok sp. zn. 3 Cdo 108/2005 z 30. júna 2005, v ktorom dovolací súd uviedol, že „pokiaľ odvolací súd v rozpore so zákonom vykonal odvolacie pojednávanie v neprítomnosti účastníka (napriek jeho dôvodnej žiadosti o odročenie pojednávania) a potom následne vyniesol rozsudok o päť dní neskôr postupom podľa § 156 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, hoci účastník o termíne vyhlásenia odvolacieho rozsudku nebol upovedomený, zažal tým konanie vadou v zmysle § 237 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku. Došlo totiž k znemožneniu účasti na verejnom vyhlásení rozsudku - verejnom oboznamovaní súdu o tom, ako a z akých dôvodov rozhodol. Tento nesprávny procesný postup odvolacieho súdu mal pre účastníka ďalší negatívny procesný dôsledok, keďže v porovnaní s iným účastníkom, ktorý bol oboznámený, kedy bude rozsudok vyhlásený, mu odvolací súd nevytvoril procesnú možnosť kontroly, či výrok verejne vyhláseného rozsudku nebol prípadne dodatočne zmenený. Účastník bol teda v rozpore s princípom rovnosti zbraní znevýhodnený“.

30.3. Ústavný súd SR v Náleze č. k. I. ÚS 252/05-88 z 22. marca 2006 poukázal ďalej na to, že „v prejednávanej veci (3 Cdo 65/2005 z 28. júla 2005 - pozn. odvolacieho súdu) posunul najvyšší súd hranicu ešte ďalej, a to tým, že za vadu v zmysle § 237 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku považoval aj vyhlásenie rozsudku súdu prvého stupňa postupom podľa § 156 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku za situácie, keď jeden z účastníkov nebol o termíne vyhlásenia rozsudku upovedomený a vyhlásenia rozsudku sa preto nemohol zúčastniť. I v tomto prípade poukázal najvyšší súd na to, že neprítomný účastník nemohol uplatniť právo kontroly ohľadom toho, či sa vyhlásený rozsudok zhoduje s písomne vyhotoveným rozsudkom“.

31. S poukazom na vyššie uvedené dôvody, odvolací súd prvoinštančný rozsudok v napadnutej časti podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušil a spor mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP). Súd prvej inštancie, ktorý je v zmysle § 391 ods. 2 CSP viazaný právne záväzným názorom odvolacieho súdu, v ďalšom postupe prihladne na vyššie uvedené závery, odstráni svoje pochybenie a vyhodnotí tie tvrdené námietky vyčítané súdu prvej inštancie v podanom odvolaní žalovanej, ktoré možno považovať za účinne uplatniteľné.

32. O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí (§ 396 ods. 3 CSP).

33. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá Civilného sporového poriadku v spojení s § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a/ dovolateľom fyzická osoba,

ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).